

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	ZŠ, Komenského, Svit
4. Názov projektu	Zvýšenie čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti žiakov v ZŠ Svit
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S124
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov SJL, M, P, VL – 3.ročník
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	22. 10. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ, Komenského, Svit
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Anna Dratvová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://zssvit.edupage.org/a/zvysenie-citateľskej?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQyMjEmc3VicGFnZT0x

11. Manažérske zhrnutie:

Témou stretnutia pedagogického klubu boli čitateľské zručnosti a čítanie s porozumením v 3. ročníku za účelom rozvoja čitateľskej gramotnosti, návrhy, konkrétne sme sa zamerali na 1. aspekt čitateľskej gramotnosti podľa štúdie PIRLS – porozumenie.

Kľúčové slová: čitateľská gramotnosť, druhy textov, štúdia PIRLS, typy úloh

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Program stretnutia:

1. Čitateľská gramotnosť v školskom prostredí
2. Druhy textov
3. 1. aspekt čitateľskej gramotnosti podľa štúdie PIRLS – porozumenie
4. Typy úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti
5. Praktická aktivita

S písaným textom prichádzame do kontaktu každodenne, či už pri čítaní alebo písaní esemesiek, v televízii, pri práci s počítačom, v letákoch atď. Čítanie je základná zručnosť, ktorá je stále viac potrebná takmer vo všetkých sférach života.

Gramotnosť má významnú pozíciu pri získavaní informácií. Ich množstvo neustále narastá, je potrebné ich vyhľadať, spracovať, vyhodnotiť a použiť. Stáva sa nevyhnutnosťou tieto informácie efektívne využívať a narábať s nimi. Texty nútia žiaka myslieť, uvažovať, formovať jeho hodnoty a postoj k svetu. Čítanie a porozumenie textu nie je však len otázkou učenia sa žiaka a jeho interakcie s učiteľom. Žiak vstupuje do vzťahu s inými ľuďmi, hovorí o prečítanom, delí sa o svoje pocity a zážitky so svojimi kamarátmi, hodnotí prečítané. Čítanie teda nie je len individuálna, ale aj sociálna činnosť.

K bodu číslo 1

Prednášajúcimi tém boli Mgr. Anna Dratvová a Mgr. Martina Ferjančeková.

Mgr. Anna Dratvová na začiatku predostrela teoretický úvod a objasnila pojem čitateľská gramotnosť v školskom prostredí.

Prítomní v tomto bode diskutovali o tom, že čítanie nie je iba schopnosť prečítať slová, vety a texty, ale prečítanému aj porozumieť a ďalej s obsahom a získanými informáciami pracovať. To zahŕňa nielen zvládnutie techniky čítania, ale spracovanie informácií, ich praktické využitie a uplatnenie v každodennom živote.

Prednášajúca upozornila, že pretrváva spájanie pojmov čítanie a čitateľská gramotnosť s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, ale čitateľskú gramotnosť je možné rozvíjať v rámci všetkých predmetov kognitívneho zamerania (matematika, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, hudobná výchova a pod.). Tiež upozornila na to, že základným kritériom posúdenia kvality čítania je porozumenie textu a procesy čítania s porozumením je možné rozvíjať iba sústavným zapájaním žiaka do aktívneho čítania. Ak žiak viac číta, „cibří“ si svoje čitateľské zručnosti, zdokonaľuje techniku čítania, tým sa čítanie stáva viac plynulé a žiak čítanému textu lepšie rozumie.

K bodu číslo 2

Ďalší bod rozpracovala a predniesla Mgr. Martina Ferjančeková, venovala sa konkrétne druhom textov, uviedla, že žiak ako v škole, tak aj doma sa stretáva s rôznymi druhmi textov, hlavným zdrojom je pre nich písaný text.

Prednášajúca sa podľa cieľov čítania zamerala na literárne a informačné texty, podľa formy na súvislé a nesúvislé literárne texty. Členom tieto druhy textov priblížila aj na názorných ukážkach.

K bodu číslo 3

V tomto bode Mgr. Anna Dratvová priblížila 1. aspekt čitateľskej gramotnosti podľa štúdie PIRLS a tým je porozumenie textu. Štúdia monitoruje štyri procesy porozumenia, konkrétne porozumenie explicitne vyjadrenými informáciami a ich vyhľadávanie, vyvodenie priamych záverov, interpretácia

a integrácia myšlienok a informácií a nakoniec skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu.

Zatiaľ čo prvé dva procesy porozumenia sú úzko späté s textom a zároveň predstavujú nižšie úrovne porozumenia textu, druhé dva vo väčšej miere predpokladajú využívanie vedomostí a skúseností žiakov a predstavujú tak vyššie úrovne porozumenia textu. Prítomní diskutovali o jednotlivých procesoch porozumenia a ich uplatnení na 1. stupni ZŠ, konkrétne v 3. ročníku.

K bodu číslo 4

V 4. bode Mgr. Martina Ferjančeková nadviazala na predchádzajúci bod a konkrétne sa venovala typom úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Poukázala na to, že test, ktorý učiteľ použije na zistenie úrovne čítania s porozumením by mal žiakom ukázať v čom sa majú ešte zlepšovať. Vhodné je použiť autotest. Priblížila tiež najčastejšie formy testových úloh, a to uzavreté, polootevreté a otvorené.

Konštatovala, že všetky typy úloh majú svoje výhody aj nevýhody. Výhody uzavretých úloh spočívajú v tom, že ich kontrola si vyžaduje relatívne málo času, objektivnosť hodnotenia je vysoká, prostredníctvom nich sa veľmi dobre preverujú čiastkové vedomosti: poznanie pojmov, faktov, definícií.

Nevýhodou uzavretých úloh je to, že nimi nemožno testovať všetky oblasti poznania a osobnostných vlastností (napr. kreativitu, kritické myslenie) a tiež je istá pravdepodobnosť uhádnutia správnej odpovede (klesá, čím je počet ponúknutých odpovedí väčší).

Výhody otvorených úloh spočívajú v tom, že umožňujú preverenie rôznych logických a kognitívnych schopností, testovaný musí používať odborné výrazy a terminológiu, čím preukazuje vedomosti z predmetu a výraznejšie uplatní vlastné myšlienkové operácie.

Nevýhodou otvorených úloh je ich formulácia, ktorá je veľmi obtiažna až komplikovaná, testovaný môže pochopiť úlohu inak, ako to zamýšľal autor, kontrola odpovedí je náročná, rozhodnutia jednotlivých posudzovateľov sa môžu navzájom líšiť, takže reliabilita merania klesne, ich hodnotenie je náročné na čas.

K bodu číslo 5

V záverečnej časti sa členovia klubu zúčastnili aktivity, ktorú si pripravila Mgr. Anna Dratvová. Navrhla pracovný list s textom na čítanie s porozumením, vybrala si súvislý literárny text (báseň). Text obsahoval 4 úlohy na čítanie s porozumením. Za každú správne vypracovanú úlohu bolo možné získať 1 bod – teda 4 body za jeden pracovný list.

Každá úloha bola zameraná na jeden z procesov čítania s porozumením:

1. úloha - 1. proces - porozumenie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadavanie,

2. úloha - 2. proces - vyvodenie priamych záverov,

3. úloha - 3. proces - interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií,

4. úloha - 4. proces - skúmanie a kritické hodnotenie obsahu, jazyka a prvkov textu.

Na záver prítomní diskutovali o tom, aké typy úloh žiakom robia najväčšie problémy a ktoré by zvládli bez ťažkostí.

13. Závery a odporúčania:

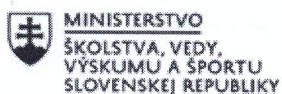
- keďže práca s textami na čítanie s porozumením nie je pre žiakov jednoduchá, záleží na tom, s akým druhom textu žiaci pracujú, aké typy úloh prevládajú a dôležitú úlohu zohráva aj dĺžka textu. Prítomní konštatovali, že ak sa žiaci budú stretávať s podobnými úlohami pravidelne, budú pracovať s rôznymi druhmi textov, určite sa ich úroveň čítania s porozumením bude zvyšovať a časom nebudú mať žiaden problém orientovať sa a porozumieť aj oveľa zložitejším textom. Na základe tohto je vhodné vypracovať podobné úlohy k rôznym druhom textov.
- čitateľskú gramotnosť realizovať v rámci všetkých vyučovacích predmetov kognitívneho zamerania, nie len na hodinách slovenského jazyka a literatúry

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Anna Dratvová
15. Dátum	22. 10. 2019
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Anna Dratvová
18. Dátum	22. 10. 2019
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov.
Prijímateľ:	ZŠ, Komenského, Svit
Názov projektu:	Zvýšenie čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti žiakov v ZŠ Svit
Kód ITMS projektu:	312011S124
Názov pedagogického klubu:	Klub učiteľov SJL, M, P, VL – 3.ročník

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: ZŠ Komenského 2, Svit

Dátum konania stretnutia: 22. 10. 2019

Trvanie stretnutia: od 15:30 hod. do 18:30 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
	Mgr. Anna Dratvová		ZŠ Komenského 2, Svit
	Mgr. Martina Ferjančeková		ZŠ Komenského 2, Svit
	Mgr. Monika Dudinská		ZŠ Komenského 2, Svit
	Ing. Božena Brošková		ZŠ Komenského 2, Svit
	Mgr. Eva Kačmarčíková		ZŠ Komenského 2, Svit